

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

שמיני ■ כ' אדר ב' תשע"ד 68

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

התורות שלמדו השבוע: ס"ד-ס"ו

לוח העמוד היומי

יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ	ליקו"מ חז"ל
שבת	כ'	צ"ב	ס"ה
ראשון	כ"א	צ"ג	ס"ו
שני	כ"ב	צ"ד	ס"ז
שלישי	כ"ג	צ"ד	ס"ח
רביעי	כ"ד	צ"ד	ס"ט
חמישי	כ"ה	צ"ה	ע'
שישי	כ"ו	צ"ה	ע"א

לקוטי-הלכות הלכה למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"מ

חושן משפט ה' הלואה ה' - טוען ונטען א'

א. צריך כל אחד להרחיק עצמו מאד מהלואות, כי צריכין להאמין שגם בהימני רע בעצמם יש טוב בחינת ימי טוב, ואז בנדאי יוכל להשיג פרנסתו דבר יום ביומו ולא יצטרך לבוא לידי הלואות וחובות.

(ה - א)

"ועל כן הוא לווה מחברו שימתין לו עד שיעברו הימי רע, כמו שרגיל בפי העולם לומר בכל פעם שהיזמן רע עתה, 'די צייט איז שלעכט' ובאמת כל ימי חייהם אומרים כן, ומעדי עד היום אני זוכר שאומרים בכל פעם כן, וכן בדורות הקודמים היו אומרים בכל פעם כן."

ב. באמת פיון שבא לידי הלואות קשה לו מאד שיצא מהם ועל פי רב אינו מסלק בזמנו. (ה - א)

"ועל כן באמת הזהיר רבנו זכרוננו לברכה, שיהיה מלהיות בעל חוב, ובפרט מי שרוצה לעשות תשובה."

ג. התורה הגנוזה וכו' הם בחינת מעיני הישועה. (ה - ג)

ד. גשמי ברכה הם כלל כל השפעות שיהיו נמשכין אל הקדשה, לישאל הפשרים הנאחזים בצדיקי אמת. (ה - ד)

ה. לפעמים גם הצדיק מכרח לבוא לידי הלואות וזה לטובת העולם בבחינת גרידה תכלית העליה. (ה - ה)
"על ידי שהימי רע מתגברין כל כך עד שגם הצדיק אינו יכול להמשיך השפע מינד ומכרח לבוא לידי הלואה, על ידי זה הצדיק מתגבר אחר כך ביותר ומחפש ומבקש ומוצא טוב הרבה בתקף התגברות הימי רע שהתגברו ביותר."
<<<<

מעלת הלימוד

אמר שידע כל הצדיקים שהיו מאדם הראשון עד עכשו מאיזה מקום היו, ומאיזה מקום הם אומרים תורה, ובאיזה מקום נשארו בשעת הסתלקותם. והתחיל לחשב הבעל שם טוב זכרוננו לברכה מבינה, והמגיד זכרוננו לברכה מחכמה, אף על פי שבינה למטה מחכמה אף על פי כן היה אומר תורה מאותה הבינה שהיא למעלה מחכמה. רבי ברוך זכרוננו לברכה מבינה שהיא למטה מאותה החכמה, אבל אני אומר תורה וכו'.

שמעתי פעם אחת שהתפאר בשבח גדלת תורתו, ואמר אז בתוך דברי התפארותו, הלא אני יודע מהיכן אני לוקח אותם. והמוכן מדבריו ומתנועותיו הקדושים אז היה, שהוא לוקח תורתו ממקום גבוה ועליון מאד.

(חיי מוהר"ן - שני"ג)

תורה ס"ו - ויהי נא פי שנים ברוחך

המנהג היה בעת שישבנו אצלו שבחל לא אכל עמנו יחד רק לפעמים כשהיה איזה עת רצון ובדיחא דעתה היה מצוה שנאכל עמו יחד ואז בלילה הנזכר לעיל היה גם כן שעת רצון ושמחה קצת וצוה שנאכל עמו, ואכלנו יחד הוא זכרוננו לברכה וחתנו ואנכי ובתוך הסעודה שמע שאחד מאנשי שלומנו היה גם כן מקדש את הלבנה, ואמר ברפת הלבנה בהתעוררות והתלהבות מעמיק חלב כדרך אנשי שלומנו, והוטב לרבנו זכרוננו לברכה מאד והתחיל לדבר מזה ועל ידי זה נסתבב הדבר עד שגלה תורה נפלאה לפנינו על פסוק: 'ויהי נא פי שנים ברוחך אלי' (לקוטי מוהר"ן סימן ס"ו) וכבר ידוע אצלנו שעל כל דבור ודבור שזכינו לשמע מפיו הקדוש זכרוננו לברכה, אנו צריכין לומר כמה פעמים, אלמלא לא אתינא לעלמא אלא למשמע דא די, מכל שכן כשזכינו לשמע המשך בזה אשרי און השומעם.

(ימי מוהר"ן - ח"א - ט"ו)

בכיסופים נצליח...

כיסופים וגעגועים שאינם פוסקים, אז ורק אז יש שלמות למעשה.

ולא רק זה, אלא זה העיקר, 'כי העיקר הוא הרצון' - לא להסתפק במעשה היבש לכשעצמו, אלא לרצות ולרצות ולרצות, תמיד, ללא הפסקה.

"והענין כי עקר קדשת איש הישראלי ועקר עבודתו הוא רק הרצון והכסופין דקדשה, כמבאר בדברי רבנו זכרוננו לברכה בכמה מקומות וכמו שאמר הוא זכרוננו לברכה שלעבד את ה' אין מי שיתפאר בזה שיוכל לעבדו יתברך. ואפלו מלאך ואפלו שרף אינו יכול להתפאר בזה שיוכל לעבדו יתברך רק העקר הוא הרצון והכסופין שצריך להתגבר שיהיה לו תמיד רצונות חזקים וכסופין גדולים לעבודת ה' יתברך וכו'." (כמבאר שיחה זאת קצת בסוף ספרי מעשיות, עין שם)

ויותר מזה שמענו מפיו זכרוננו לברכה בעצמו מגדל מעלת הרצון דקדשה: שהוא עקר עבודת ה'. וכל העבודות תורה ותפלה ומצוות ומעשים טובים כלם כוללים בזה. ואי אפשר לזכות לשום דבר שבקדשה כי אם על ידי זה, המשך בעם הבא

על-ידי החשק והכסופין שחושקים להוציא מכח אל הפעל המצוה או שאר דבר שבקדשה שחושק וכוסף לעשות, על-ידי זה ממשיך נקדות אל אותיות הדבור שיוכל להוציא הדבור בשלמות ממצר הגרון - שיקרא ויצעק להשם יתברך הרבה עם הדבור, עד שיוציא הדבר שבקדשה מכח אל הפעל.

וזה בחינת: 'נקדות הכסף' - שעל-ידי הכיסופין והחשק נעשין נקדות לאותיות הדבור להוציא בשלמות פני"ל וזכה להוציא לפעל את הדבר שבקדשה.

(קיצור ליקוטי מוהר"ן תורה ס"ו - ט')

העיקר

צדיק, למדן, חסיד, עובד ה', אוהב שלום ורודף שלום, מרבה בגמילות חסדים... האם האדם שזכה לכל אלו הדברים כבר מילא את הנדרש ממנו כאן בעולם???

לא ולא! המעשה הוא לא הכל, המעשה אינו 'סוף פסוק', המעשה חייב תמיד לבוא מתוך אין-סוף כיסופים דקדושה. המעשה חייב תמיד להיות משולב יחד עם רצונות חזקים ועצומים,

לא להרפות

לא ימצא אחד שלא ירצה להיות טוב, אין אחד שאינו רוצה לזכות לקרבת ה'.

ובכל זאת מדוע רק מעטים הם הזוכים? מדוע יש גיבורים וחזקים הנופלים בעיצומה של מלחמה? ומאבדים חוזקם רגע לפני שזכו להגיע למה שהם צריכים?

בנקודה הזאת מסתתר סוד הענין. - כי הרי וודאי כל אחד שרוצה לזכות, בהכרח שיעבור עליו מה שעובר --- אבל השאלה היא, מה הוא עשה ברגעי ההסתרה! איך הוא התנהג באותם רגעים קשים שהיו נדמים לנצח, אותם רגעים שהיה נדמה לו שחלילה לא יזכה יותר לעולם, מריבוי העננים והעשן שהסתירו והאפילו על ראייתו!?

דווקא כאן המבחן. על האדם לחדד לעצמו אני ר-ו-צ-ה, ולעולם לעולם לא אעזוב את הרצון, אף עם יעבור עלי מה... ואדרבא, ככל שהקושי והמניעה מתגברת, כך צריך להגביר ולחזק את הרצונות "כי המניעה באה רק בכדי שדרכה יתגבר ויתחזק חשקו ורצונו".

"ולא ירפה את הרצון בשום אופן, רק כל מה שהמניעה מתגברת ביותר ירפה לגבר את עצמו בחשק וכסופין ונגעויעים ורצונות חזקים ביותר ויותר וכן לעולם עד שיזכה לגמור להוציא מנח אל הפעל את המצוה או הדבר שבקדשה שהוא רוצה. וכן אחר כך בשאר עבודות ודברים שבקדשה שירצה אחר כך עוד לעשות. יתגבר גם כן ברצונות חזקים. וכל מה שהמניעות והענובים

ו. זה בחינת המלחמה של כל אחד מישראל, בפרט של הצדיק שאינו נופל בדעתו ואינו מנאש עצמו בכל הגמים רעים והעתים רעות העוברים עליו. רק, אדכרא, כל מה שמתגברין הימי רע יותר ויותר הוא מתגבר ביותר לחפש ולבקש גם בהם עד שמוצא גם בהם אותיות התורה. (ה - ה)

"כי באמת אין שום מקום נמוך וירוד בעולם ולא שום יום ועת וזמן בעולם שאין שם דברי תורה בהעלם ובצמצום שהוא בחינת אלקותו המחיה אותו המקום והזמן."

ז. 'מה' מצדדי גבר כוונתי, שמפיל לפעמים את האדם למקומות נמוכים כאלו בשביל נסיון אם יתגבר שם לחפש ולבקש כראוי את הטוב בתוך מקום וזמן רע כזה. וזהו, "וידרכו יחפץ", כי ה' יתברך חפץ לראות דרכו של האדם אם יתגבר לבחור דרך הטוב לחפש ולבקש עד שימצא גם שם את טוב ה' עד שישוב למקומו בירת שאת בבחינת ירידה תכלית העליה. (ה - ו)
"כי ה' סומך ידו בכל הנפילות והירידות שבעולם..."

הוא רק ברצון שאיך שהוא על כל פנים לא יחליש את הרצון. ואפלו אם מונעים אותו באפלים ורבות מניעות שונות לו שאי אפשר לשבסם בשום אופן, אף על פי כן הוא יעשה את שלו וירצה בכל פעם ברצון חזק יותר, כי החשק והרצון צריך שיהיה כפי המניעה, כמבאר בהתורה ויהי נא פי שנים (בסימן טו).

ואם יהיה עקשן בהרצון לבלי להניח את הרצון והכסופים דקדשה בשום אופן אף אם מפילין אותו כמו שמפילין אותו חס ושלום רחמנא לאלו, אזי סוף כל סוף בודאי יעזרו ה' יתברך לשבסם ולבטל כל המניעות וזמין לו כל מה שצריך לנסיעה לארץ ישראל או לשאר דברים שבקדשה ויחזרו ויסיעו בכל מיני סיעות, כי המניעה לא היתה כי אם בשביל החשק שהוא עקר הנסיון שמנסין את האדם אם יעזב ויניח את החשק והרצון דקדשה מחמת המניעה וכשהוא עקשן בדעתו ועומד בנסיון ואינו מניח את הרצון והחשק דקדשה בשום אופן, אזי בודאי ישבסם את כל המניעות. והמניעות יתהפכו לישועות שיעזרו וישיעו ה' יתברך ויסבב עמו סבות לטובה באופן שיגמור ויוציא אל הפעל הדבר שבקדשה שהוא רוצה. 2

כך זוכה

הזכיה היא כפי הרצון - כי אם רצונו יהיה חזק, בוודאי יזכה לבסוף.

"הצלחת החיפוש תלויה בגודל הכיסופים והרצונות, וכדברי רבינו בתורה ס"ו שכגודל המניעה כך צריך להיות גודל החשק, וכאשר החשק גדול מספיק, נתבטלים ממילא כל המניעות עיי"ש."

וזה שאמרה הבת מלך לשני למלך, שיבקש הר של זהב ומבצר של מרגליות שם תמצאני, שאם יכסוף וישתוקק אליה ביותר ותהיה חשובה בעיניו 'הר של זהב ומבצר של מרגליות', אז בוודאי 'שם תמצאני', כי המניעות יתבטלו ממילא.

וזה בחינת דברי שלמה המלך ע"ה "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה! אז תבין יראת ה' ודעת אלקים תמצא!" שמציאת יראת ה' ודעת אלקים, היא תלויה בכך שיתבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה. 3

1. שיר השירים א' - יא. 2. ליקוטי הלכות או"ח - ברכת המזון ומים אחרונים הלכה ד - כ. 3. מכלל יופי - בשם ר' לוי יצחק בנדר ז"ל.

"נחל נבע מקור חכמה"
עם האותיות והתבות והפולל
מכנו ממש מספר "נחמן נתן",
כי התלמיד עם הרב הם משרש אחד,
כמובא כל זה בהתורה "ויהי נא פי שנים בירחך
ייליי", בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ו עין שם.
(כוכבי אור - חכמה ובינה מ')

אתה ידעת עוצם רבוי המניעות שיש לנו מכל הדברים שבקדושה שאנו צריכים לעשות, ואין שום דבר שבקדושה שלא יהיה לנו מניעות רבות עליו, ובפרט כשאנו צריכים לעשות דבר גדול שכל יהדותנו תלוי בו, שהוא להתקרב באמת להצדיקים אמתים, ... אבל כבר הודעתנו כי באמת אין שום מניעה בעולם כלל, וכל המניעות הם רק בשביל החשק, כדי שיתגבר החשק והכסופין והגעויעים יותר לעשות רצונך, ... כדי שעל ידי התגברות החשק, ישרו כל המניעות, ויזכו להשיג הנחשק הקדוש (ליקוטי ס"ו)

לעשות
מתורות
תפילות

כל הבוכה ומתאבל על אדם כשר, זוכה לגדל את בניו.

תניא מפני מה מתים בניו ובנותיו של אדם כשהן קטנים מפני שלא בכה והתאבל על אדם כשר, שכל הבוכה ומתאבל על אדם כשר מוחלין לו כל עונותיו, בשביל כבוד שעשו לו. ופירוש בוכה ומתאבל: שבוכה וקורע עליו, אבל אי"צ לישוב עליו באבלות, אלא על רבו מובהק. וכל המוריד דמעות על אדם כשר הקדוש ברוך הוא גוזזו בבית גוזזו. (טור יורה דעה – ש"מ)

"שלא בכה והתאבל על אדם כשר" - קשה מה עבירה עשה בזה שיהיה נענש כל כך? ועוד סיום המאמר נראה דאין מניעת הבכיה עון אלא רק מניעת הריחוק של המחילה?

ונראה לי בס"ד לעולם בניו ובנותיו מתים כשהם קטנים על עונות חמורים דאמרו רבותינו ז"ל לעיל בפרק במה מדליקין, אך אם היה מתאבל ובוכה על אדם כשר היו נמחלים אותם העונות וממילא היו ניצולים בניו ובנותיו מן המיתה, ולכך הוצרך בעל המאמר לסיים ולפרש שכל הבוכה וכו' מוחלין לו על כל עונותיו ללמדך טעמו של דבר, אחר כך ראיתי שגם הרי"ף ז"ל פירש כן, והואיל ופשט המאמר הוא מוכרח בכך משנה ראשונה לא זזה ממקומה. (מבואר, דענין הבכיה על תלמידי חכמים קשור לבניו ועל ידי זה נמתק מהם כל הדינים, כך שיזכה לגדלם לתורה ולחופה ולמעשים טובים.) (בניהו בן יהוידע שבת ק"ה – ב')

ואמר הכא מאי טעמא מתים כשהם קטנים ולא המתינו להם, להרבות עונשו וצערו. וקאמר כדי שיבכה, פירוש: שאם חטא ולא התאבל על אדם כשר, ישולם לו מדה כנגד מדה שימותו בניו ויתאבל עליהם שהם בקטנותם כשרים, והרי הוא בוכה על אדם כשר. אבל לכשיגדלו מי יודע אם יהיו אז כשרים, וכשיתאבל אז אינו מתאבל על אדם כשר, ואתי שפיר לשון כדי שיבכה ויתאבל בשעת מיתת הקטנים על אדם כשר. (יוצא שהסיבה שחלילה סובל צער, זה כי לא בכה והצטער מספיק על תלמידי חכמים. ולפי זה עם בוכה ומצטער מאוד על תלמידי חכמים, כמו כן ממתק מעצמו ומבניו שלא יצטרך לסבול צער, וזוכה לגדלם בקלות ובנחת.) (חתם סופר מסכת שבת ק"ה – ב')

היטיבו נגן

להיכן מובילה אותנו הנגינה?

בתורה ס"ד מבואר שהכל תלוי רק בנגינה... "ודע, שפעל ידי הנגון של הצדיק, שהוא בחינת משה, הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסית הזאת של החלל הפנוי שפגלו לשם." (תורה ס"ד – ה')

רוצים להוציא נשמות מהחלל הפנוי? זה רק על ידי שירים ונגינות!

הצדיק יש לו כאלה נגינות וכאלה שירים, שעם הנגינות האלה הוא מעלה את כל הנשמות, בכל הדורות, מן האפיקורסות של החלל הפנוי...

"כי דע, שכל חכמה וחקמה שפועלם, יש לה זמר ונגון מיוחד. שזה הזמר מיוחד לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת. וזה בחינות: "זמרו משכיל", שכל שכל וחקמה יש לו זמר ונגון." (תו"ס"ד – ה')

לפי השירה כך האדם זוכה לחכמה... "זמרו משכיל" - הזמר ונגון הוא השורש של השכלים והחכמות.

וכל יום בא עם נגינים חדשים לגמרי, ולפי זה מתגלים כל יום חכמות חדשות לגמרי שעוד לא התגלו מבריאת העולם...

"ואפלו חכמת האפיקורסית, יש לה נגון וזמר המיוחד לחכמה האפיקורסית" (תורה ס"ד – ה')

גם הגויים ימח שמם יש להם כל מיני נגינים שזה שורש האפיקורסות, הנאצים היו מנגנים בשואה נגינים של ואגנר ימ"ש, ועם הנגינים שלו לקחו 6 מליון יהודים לתנורים.

מה שהרוסים מנצחים, הרביה אמר שזה כי יש להם יש להם נגינים שמחים ועליזים, לכן הם היו מנצחים תמיד בקרבות.

איך אחר נהיה כזה אפיקורוס? איך אחר נהיה כזה רשע? למה אחר הסתכל בספרים חיצוניים? הכל כי הוא שר נגינים יוונים!

כל מה שהעולם עושים הכל זה עם הנגינים... הכל הכל תלוי רק בניגונים...

"תניא אמר רבי מאיר מניין לתחיית המתים מן התורה שנאמר: אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת לה' שר לא נאמר אלא ישיר מכאן לתחיית המתים מן התורה." (סנהדרין דף צא – ב)

משה רבינו היה לו את כל הנגינים ואת כל השירים, של כל הדורות, של תחית המתים, של עולם הבא. ורבינו מגלה

שכל מה שמשה רבינו עשה הכל היה בכח הנגינים.

משה הוציא את עם ישראל ממצרים ע"י השירים והנגונים, הוא הביא ענני כבוד ע"י השירים והנגונים, הוא הביא מן ושליו ע"י השירים והנגונים, הוא הביא את עשר המכות כי הוא זכה לעשרה מיני נגינה.

"פיה פתחה בחכמה" - מתי האדם זוכה לחכמה? מתי יודעים שלאדם יש חכמה? רק מתי שהוא יודע לשיר ולנגן אז יודעים שיש לו חכמה!

ולמה זכה משה רבינו? כי לעולם לא היה לו שום קושיא בעולם! "שתוק כך עלה במחשבה".

משה רבינו ראה דברים נוראים, הוא ראה לוקחים בן אדם שורפים אותו, חותכים אותו במסרקות של ברזל, מוכרים את הבשר שלו במקולין בחנויות של בשר.

ומשה שואל רבונו של עולם זו תורה וזו שכרה? צדיק הכי גדול בעולם כמו רבי עקיבא, וכמו שכתוב בביאור הליקוטים תורה כ"ז שרבי עקיבא הוא היה הניצוץ של משה רבינו, וה' מראה לו את הניצוץ את רבי עקיבא שהוא הניצוץ של משה רבינו, הוא מראה לו איך לוקחים אותו וסורקים אותו במסרקות של ברזל, נועצים בו שיפודי ברזל, מכניסים בו מסמרים של ברזל.

והשם אומר לו 'שתוק', אל תגיד 'לא מבין', אין 'לא מבין'! מה שהשם עושה זה הכי טוב... ובאותו יום הוא זכה שהוא יכל לגאול את עם ישראל, שהוא יכל להוריד תורה לעם ישראל.

"שירו לה' שיר חדש, כי נפלאות עשה"; הינו השיר שיתער לעתיד, שהוא נגון של השגחה, בחינת נפלאות, כי אז יתנהג העולם על ידי השגחה ונפלאות.

כי יש נגון של בחינת דרך הטבע, שהוא בחינת הנגון והשיר של דרך הטבע, של תכונות השמים. הינו בחינת השירים ותשפחות שמשפחין להשם יתברך על ההנהגה של עכשו, שפונה העולם בדרך הטבע. אבל לעתיד יתער שיר חדש של בחינת נפלאות, בחינת השגחה, כי אז יהיה ההנהגה על ידי השגחה לבד. ושיר החדש הזה שיתער לעתיד, הוא בחינת שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, שעולה ע"ב, בחינת חסד, שעל ידו יהיה חידוש העולם לעתיד." (תורה ח' ח"ב – ס"ק י')

הניסים והנפלאות הם רק כפי השירים, וכל חידוש העולם לעתיד יהיה על-ידי נגינים.

ס"ק ה: ודע, שעל ידי הנהגון של הצדיק, שהוא בחינת משה, הוא מעלה את הנשמות מן האפיקורסית הזאת של החלל הפנוי שנפלו לשם. כי דע, שכל חכמה וחסד שבעולם, יש לה זמר וגוון מיוחד. שזה הזמר מיוחד לחכמה זו, ומזה הזמר נמשכת החכמה הזאת. וזה בחינות "זמרו משכיל", שכל שכל וחכמה יש לו זמר וגוון.

הצדיק שכולו ניגון

עוד בימי שבת ישראל על אדמתו הייתה האמונה והנגינה אחוזות ודבוקות זו בזו. הנגינה הייתה חלק מחיי עם ישראל, והבעש"ט זצ"ל חידש את ענין הנגינה.

בשנות נערותו הוצרך ר' ישראל (הבעש"ט) לדאוג לפרנסתו ונעשה ריש-דוכנא, עוזר למלמד-דרדקי. בנפש חפצה עשה את שהוטל עליו: "להוליך ולהביא תינוקות של בית רבן אל בית התלמוד ולהוליכם אל בית-הכנסת לאמור אמן יהא שמיה רבא, קדושא ואמן בקול נעים".

באומרו בלבו: ילדים אלו "תינוקות של בית רבן" שלא טעמו טעם חטא, אין אלה יודעים ספקות אלא התפעלות ואמונה. אהבתם - אהבה שלימה ויראתם יראה שלימה ועיקרם הלב, ורחמנא ליבא בעי.

התחיל מטפל בילדים והיה מדבק נפשם בנפשו, כי נסך ללבותיהם אהבה רבה. את מלאכתו כעוזר למלמד-תינוקות עשה בשמחה ובחשק, באמונה ובחיבה, הקולות הרכים מלאי נועם שיצאו מפיות הילדים היה בהם כדי לזעזע את נימי הנשמה ולהצית בלב ניצוצי קודש.

כגלים קלילים, המתרפקים על סלע איתן, דבקו בו הילדים. והוא - פעמים הביט ולא ראה, ראה ולא הביט - בית הוריהם היה לילדים כמקלט ארעי. היו משכימים קום ומאחרים לשוב לביתם כדי לראות את רבם עוד ועוד. הילדים היו מהלכים אתו לבתי הכנסת באהבה רבה, כמוהו היו עוצמים עיניהם בתפלה, רוקדים כמוהו, מתלהבים ואינם שמים לב למלעגים, קוראים "אמן, יהא שמיה רבא -" כקוראים לעזרה, ומזמרים מילים שכל הקהל קורא אותן בחטיפה ואיני נותן לחזן להיחפז ולסיים. הם כריש דוכנא שלהם והוא כמוהם. הם כאילו נכללים בתוכו והוא נכלל

בתוכם, וכולם יחד - גוש אחד. וזמרה משותפת זו של העוזר והילדים נשמעה לא רק בחדר ובבית-הכנסת, אלא גם בפומבי, ברחוב ובשוק. הילדים הלכו ברחוב בדרך לבית-הכנסת, ובפיהם שירים וזמירות קדושות.

"בכל עת הלכו עם התינוקות לבית-הכנסת - היה מזמר עמהם בקול נעים ובחשק רב וישמע למרחוק".

וההליכה בחוצות לבית-הכנסת - גם היא כשירה, כתפילה, וקולו המבוגר מתמזג עם קולות צלולים ורעננים, פורצים לעצמם דרך אל מרחק ונישאים אל על. מהלכים תוך תוהו-ובהו של מיקח וממכר. יהודים רכוני ראש תחת כובד מצוות ודאגות-פרנסה, מטהרים ומקדשים מחשבותיהם לפני התפילה. וכאן קהל קטנים, ובהם אחד גדול שגם הוא כאחד מהם מזמרים כל מה שמבטאים ובתחנונים... פה ושם נהרו המוני העם לראות במחזה תהלוכת הילדים ולהקשיב לצלילי זמירותיהם הקדושות, ובלבם נתעורר רגש אהבת היראה וכבוד שמים, והיו גם שראו בפעולה זו סטייה מדרך המסורת, ולאט לאט החלו להשמיע מחאתם באזני הפרנסים.

עמדו ההורים והוציאו ילדיהם מאותו "חדר". אך מה לעשות, והילדים לא קבלו עליהם את הדין? הם נשלחו לחדרים אחרים והם התגנבו ובאו ל"חדרו" הוא. והיו שספרו נפלאות: ילד שחלה - רשם ר' ישראל אותו בסידור-שבכתב, והילד הבריא.

הוא היה מביא את הילדים אל המעיין ואל המערה האפלה ומתפלל, רגע הוא נדמה להם כנמוג ורגע כמתעצם, ממלל באור ובחשכה. לאלוקים ולנפשות שבעצים ושבמים. האמהות היו באות ליטול

ילדיהן הביתה ושומעות תורה מפיו כמסיני. וההורים נלאו לסרב לילדיהם. הם הוקסמו מזמרתם עם זמרת רבם בחוצות, שאוזני רבים קלטוה באהבה. עיני רבים ברכו ילדים אלה ועיניהם דמעו וחייכו למראיהם, לוחשים "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז".

ומדמים זמרה זו לזמרת הלוויים בבית-המקדש. וכותב תולדותיו של הבעש"ט מעיד: **"כי עבודת הבעש"ט זו עלתה למעלה, וגדול היה נחת הרוח כמו מהשיר שהיו הלוויים אומרים בבית-המקדש"**.

ר' ישראל המשיך בעבודה זו, ובמשך הזמן השפיע שפע רב ברחוב היהודים בזמרת הילדים ובהשמעת שירים יהודים בראש חוצות, ונראה שזמרה זו בציבור עם התינוקות לא הייתה אלא התחלה לאותה נגינה שהייתה לראש פינה בחסידות.

כי עם קולות זמרתו וזמרת הילדים נפתחו שערים, וצליליהם נשתפכו דרך צינורות הגידים אל הלב ואל המוח. גלי קול הזמרה נשאו על כנפי רוח והתערבו עם אלפי קולות זמרה השטים באוויר, ונתקבל הרושם כאילו כל העולם כולו מזמר.

ומתוך ילדים אלה קמו חסידים נאמנים לאותו ריש-דוכנא, וגם הם משכו המונים אחריהם. (הבעש"ט - מפענח הניגון החסידי)

שרפוי-מעלה

סיפורים ושיחות מפי חסידי ברסלב

אמר רבינו ז"ל השם יתברך גדול כל כך, שאפילו מה שהרופא מקלקל השם יתברך מתקן. - "דער אייבשטער איז אזוא גרוס, אז אפילו וואס דאר דאקטר מאכט קאליא, קען ער אויך פארקעטיין".

עוד אמר שאם אף על פי כן הולכין להרופא, ילכו על כל פנים להרופא היותר גדול.

הזקן הידוע נסע וסבב להצדיקים, ודיבר מלשינות על רבינו ז"ל, כדי שיחלקו עליו. והוא היה נוסע עם השמש שלו, ועם הגבאי שלו, ששמו יעלעק.

וכשנסעו להרב הצדיק ר' ברוך זצ"ל דודו של רבינו ז"ל, נתיירא הזקן, ואמר להגבאי שלו: "יעלעק מה עושים כשהרבי ברוך ישאל למה אתה חולק? מה משיבים לו?" השיב לו: 'מה אתם שואלים אותי? מה שתרצו!' והוא שאל אותו עוד הפעם: "יעלעק, הרבי ר' ברוך הוא קפדן, מה משיבים לו? והוא השיב לו כנ"ל. וכן היה כל הדרך. עד שנתיישב בדעתו להשיב: 'אינכם מכירים אותי, אם תדברו דיבור אחד, אני אשליך אתכם למקום עוזא ועזאל. וכן הוה, שהרב ר' ברוך שאל אותו: 'למה אתם חולקים על הפלומנעק (אחיין) שלי?' והשיב לו כנ"ל. וחרה אף הרב ר' ברוך, ורצה להחרים אותו. ויצא הזקן להרבניית שהיה שולח לה הרבה כסף, וסיפר לה: ונכנסה להבית, ובלבלה את הדבר.

(כתב יד ר' שמואל הורביץ ז"ל)

צירוף מקרים

"האתה אינך יודע איך לשאול עצמך לרבינו ז"ל? הלא אתה זוכר הצירופי אותיות מרבינו ז"ל!!!"

"הנני מביא מִחַר אַרְבֵּה", ראשי תבנות: **א' כ'ן ר' ו'ח ה'וא ב' אָנוש.**

בְּחִינַת נְגִינָה, שְׁהוּא בְּחִינַת רוּחַ. (ליקוטי מוהר"ן ס"ד - ו')

לקוטי מוהר"ן

... תורה ס"ד - בא אל פרעה

אָסוּר גְּדוּל
לַעֲיֵן בְּסִפְרֵי הַמְּחַקְרִים.

הספר הנדיר "יחוס הגדולים" מאת הרה"ח ר' שמואל הורביץ ז"ל 057-3155-466

לעלוי נשמת עקא בת ר' אברהם אלימלך ז"ל

לתרומות והנצחות להחזקת העלון והמבנים בליקו"מ פלא': 050-418-0673

ת.ד. 5136 ירושלים ■ ניתן לראות את העלון ב: shuvubonim.com